

Pravidla výcviku v individuální psychodynamické psychoterapii

Novela 2024

Hlava 1 Obecná ustanovení

- 1.1** Brněnský institut psychoterapie, z. s. (dále BIP) působí od roku 1999 jako institut pro mimouniverzitní studium a výcvik v psychodynamické psychoterapii dospělých (dále studium).
- 1.2** Pravidla výcviku v individuální psychodynamické psychoterapii (dále pravidla) jsou informací o obsahu a formě komplexního vzdělávacího programu. Pravidla byla schválena komisí, složenou ze zástupců odborných společností a institucí – České psychoterapeutické společnosti ČLS JEP, Asociace klinických psychologů ČR, České psychiatrické společnosti ČLS JEP, České asociace pro psychoterapii, Institutu postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví a Ministerstva zdravotnictví ČR.
- V předepsaných termínech probíhá opakované schvalovací řízení programu.
- 1.3** Obsahem studia je psychodynamická psychoterapie.
- 1.4** Studium je organizováno v souladu s předepsanými požadavky tak, aby absolvent výcviku mohl po složení kolokvia podle Hlavy 7 získat, splňuje-li ostatní podmínky, kvalifikaci jako psychoterapeut ve zdravotnictví. Pravidla mohou být měněna podle nároků na výcvik psychoterapeuta, stanovených nadřízenými subjekty.
- 1.5** Studium organizuje tréninkový výbor BIP (dále tréninkový výbor). Tréninkový výbor se ustanovuje ze členů BIP, kteří byli akceptováni při schvalovacím řízení jako tréninkoví psychoterapeuti, supervizoři a lektori. Tréninkový výbor vydává a podle potřeby novelizuje pravidla.
- 1.6** Rozhodnutí tréninkového výboru je pro uchazeče a kandidáty závazné. Jednání tréninkového výboru je důvěrné.
- 1.7** Formy studia jsou řádné studium a mimořádné studium. Obvyklá forma studia je řádná. Mimořádné studium upravují články 1.9, 1.10. a 1.11.
- 1.8** Součástí řádného studia jsou:
- přijetí uchazeče
 - skupinová sebezkušenost
 - individuální sebezkušenost
 - teoretické vzdělávání
 - supervize
 - kolokvium
- 1.9** Formy mimořádného studia jsou částečné studium a doplňkové studium.
- 1.10** U uchazečů, kteří nesplňují vzdělanostní předpoklady podle článku 2.1 a nesplní je ani během studia, je možné přijetí do částečného studia. Částečné studium neobsahuje supervize a kolokvium. Nevytváří podmínky k výkonu profese psychoterapeuta.
- 1.11** Tréninkový výbor může na žádost uchazeče o doplňkové studium uznat sebezkušenost nebo její část, kterou absolvoval uchazeč v rámci jiného schváleného výcvikového programu. Rozhodnutí tréninkového výboru podle tohoto článku nemají precedenční charakter.
- 1.12** Ke studiu může být přijat uchazeč, který dosáhl 25 let věku, resp. 22 let v případě výjimky dané předpisem „Kritéria pro schválení nezdravotnické skupiny v rámci komplexního psychoterapeutického výcviků pro zdravotnictví“ vydaným Institutem postgraduálního vzdělávání pro zdravotnictví (IPVZ).

Hlava 2

Přijetí uchazeče

- 2.1** Předpokladem přijetí k řádnému studiu je ukončené magisterské vzdělání v oboru lékařství nebo odborné (jednooborové) psychologie. V případě výjimky dané předpisem „Kritéria pro schválení nezdravotnické skupiny v rámci komplexního psychoterapeutického výcviků pro zdravotnictví“ vydaným IPVZ také v dalších vyjmenovaných humanitně zaměřených oborech. Doporučená je alespoň minimální praktická zkušenost v pečující profesi. Výjimky uděluje tréninkový výbor.
- 2.2** Podmínkou přijetí je vstupní rozhovor. Výši úhrady za vstupní rozhovor stanovuje tréninkový výbor.
- 2.3** O přijetí ke studiu rozhoduje tréninkový výbor na základě vstupního rozhovoru s uchazečem. Předmětem vstupního rozhovoru je posouzení osobnostních předpokladů, motivace ke studiu a pozdější profesní využitelnost získaných znalostí.
- 2.4** Při pochybnostech může být tréninkovým výborem vyžadován další rozhovor.
- 2.5** Tréninkový výbor informuje uchazeče o výsledku přijímacího řízení bez zbytečného odkladu písemně se závěrem: přijat/a – nepřijat/a. Rozhodnutí tréninkového výboru je konečné. Přijetím do výcviku se uchazeč stává kandidátem psychoterapie (dále kandidát). Paralelní účast kandidáta v jiném tréninkovém psychoterapeutickém programu se po dobu studia považuje za nevhodnou.
- 2.6** Zrušeno.
- 2.7** Statut kandidáta zaniká:
 - a. odstoupením ze studia
 - b. vyloučením podle Hlavy 9

Hlava 3 Skupinová sebezkušenost

- 3.1** První částí studia je sebezkušenost ve výcvikové skupině.
- 3.2** O zařazení kandidáta do skupiny rozhoduje skupinový tréninkový terapeut společně s tréninkovým výborem.
- 3.3** Kandidát, který je přijat ke studiu, avšak není zařazen do otevírané skupiny (např. z kapacitních důvodů nebo kvůli okolnostem sestavování skupiny), může být odkázán na čekací dobu do otevření následující výcvikové skupiny.
- 3.4** Skupinová sebezkušenost obsahuje nejméně 300 výcvikových hodin, které se realizují obvykle během tří let. Jedna výcviková hodina má 45 minut.
- 3.5** Zrušeno.
- 3.6** Výši úhrady za členství ve výcvikové skupině stanovuje tréninkový výbor. Úhrada se platí na jeden kalendářní rok předem. V případě nepřítomnosti kandidáta na skupinách se uhrazená částka nevrací.
- 3.7** Předepsána je nejméně 80 % přítomnost. Nepřítomnost kandidáta ve skupinové části studia je důvodem pro vyloučení ze studia podle Hlavy 9.
- 3.8** Obsah skupinového dění je důvěrný. Pro výcvikové terapeutky platí tzv. non-reporting systém, tréninkovému výboru není sdělován obsah skupinového dění.

Hlava 4 Individuální sebezkušenost

- 4.1** Individuální sebezkušenost se realizuje s výcvikovým terapeutem BIP. Lze ji absolvovat také u externího tréninkového terapeuta. V takovém případě je vždy nutný předchozí souhlas tréninkového výboru.
- 4.2** Individuální sebezkušenost lze zahájit až po ukončení skupinové sebezkušenosti. Souběh skupinové a individuální zkušenosti se považuje za nevhodný.
- 4.3** Délka individuální sebezkušenosti je nejméně 100 hodin individuální psychoterapie ve frekvenci nejméně 1x týdně. Jedna terapeutická hodina má 45 nebo 50 minut. Ukončení individuální

- sebezkušenosti je podmínkou pro složení kolokvia.
- 4.4 Přijetí do individuální sebezkušenosti záleží na dohodě mezi kandidátem a výcvikovým terapeutem. Výcvikový terapeut pro individuální sebezkušenost nesmí být stejný jako pro sebezkušenost skupinovou.
 - 4.5 Individuální sebezkušenost je honorována výcvikovému terapeutovi na smluvním základě.
 - 4.6 Výcvikový psychoterapeut podává tréninkovému výboru zprávu o nastoupení, přerušení a ukončení individuální sebezkušenosti. Obsah výcvikové terapie je důvěrný.
 - 4.7 Změna výcvikového terapeuta je možná jen po projednání žádosti kandidáta tréninkovým výborem. Tréninkový výbor si může v této věci vyžádat rozhovory s kandidátem. Stanovisko tréninkového výboru je konečné.

Hlava 5 Teoretické vzdělávání

- 5.1 Teoretické vzdělávání má formu Kursu teorie psychodynamické psychoterapie (dále kurs). Kandidát se do kursu přihlásí po absolvování asi 100 hodin skupinové sebezkušenosti.
- 5.2 O zahájení kursu informuje tréninkový výbor kandidáty. Výši úhrady za kurs stanovuje tréninkový výbor. Úhrada se platí vždy na jeden akademický rok (dva semestry) předem.
- 5.3 Výuka probíhá podle rozvrhu, vypracovaného a zveřejněného tréninkovým výborem.
- 5.4 Tréninkový výbor stanovuje vyučující z vlastních řad a z řad výborem akceptovaných odborníků.
- 5.5 Výuka má rozsah nejméně 120 hodin v průběhu dvou ročníků (jedna hodina má 45 minut).
- 5.6 Tréninkový výbor vydává seznam povinné a doporučené literatury.
- 5.7 Tréninkový výbor vydává seznam otázek k teoretické zkoušce.
- 5.8 Závěrem kursu je zkouška podle otázek stanovených tréninkovým výborem. Podmínkou přípuštění k zkoušce je nejméně 80 % přítomnost při výuce. Kandidát si losem zvolí jednu otázku z obecné a jednu ze speciální části.
- 5.9 Tréninkový výbor do jednoho měsíce po zkoušce sdělí kandidátovi hodnocení. Hodnotí se jako prospěl/a - neprospěl/a.
- 5.10 Zkoušku lze absolvovat nejvýše dvakrát. Pro případ neprospěchu se stanovuje náhradní termín.

Hlava 6 Supervize

- 6.1 Supervize vlastní psychoterapeutické práce kandidáta je podmínkou složení kolokvia.
- 6.2 Kandidát se přihlásí k supervizi po ukončení kursu podle Hlavy 5 a po absolvování nejméně 50 hodin individuální sebezkušenosti.
- 6.3 Supervizi provádí supervizoři BIP. Supervizorem nemůže být skupinový nebo individuální výcvikový terapeut kandidáta.
- 6.4 Počet supervizních konzultačních hodin je nejméně 120. Povinné jsou dva supervidované případy. Kandidát má prokázat praktickou schopnost střednědobého vedení případu a porozumění terapeutickému procesu.
- 6.5 Supervize může probíhat individuálně i skupinově. Preferovanou formou supervizní práce je malá supervizní skupina. Ta se po dohodě se supervizorem schází obvykle jedenkrát měsíčně. Kandidát na každém setkání referuje o vlastním případě. Podobu individuální supervize určí dohoda supervizora s kandidátem zohledňující individuální možnosti a potřeby kandidáta. Supervize je honorována supervizorovi na smluvním základě.

Hlava 7 Kolokvium

- 7.1 Kolokvium spočívá v předložení a obhajobě písemné kazuistické práce. Termíny kolokvia vypisuje tréninkový výbor.
- 7.2 Kolokviální práce pojednává o supervidovaném případě. Pro sepsání práce vydává tréninkový výbor samostatný dokument "Jak napsat práci ke kolokviu".

- 7.3** Po konzultaci práce se supervizorem předloží kandidát práci tréninkovému výboru BIP. Pověření členové tréninkového výboru, kteří nebyli individuálním nebo skupinovým tréninkovým terapeutem nebo supervizorem kandidáta, vypracují recenzní posudky kolokviální práce, které má kandidát k dispozici před konáním kolokvia.
- 7.4** Kolokvium má formu obhajoby předložené práce, obhajoba je přístupná pro kandidáty a absolventy BIP.
- 7.5** Po ukončení obhajoby tréninkový výbor hlasováním určuje, jestli kandidát v kolokviu uspěl. O výsledku rozhoduje prostá většina hlasujících. Z hlasování jsou vyloučeni tréninkoví terapeuti skupinové a individuální sebezkušenosti kandidáta.
- 7.6** V případě neúspěšného kolokvia doporučí tréninkový výbor kandidátovi další postup.
- 7.7** Kolokvium lze skládat nejvýše třikrát.

Hlava 8 Osvědčení

- 8.1** Po složení kolokvia obdrží absolvent osvědčení o absolvování výcviku.
- 8.2** Osvědčení vydává tréninkový výbor do jednoho měsíce po složení kolokvia.
- 8.3** Zrušeno.

Hlava 9 Vyloučení kandidáta z výcviku

- 9.1** Vyloučení kandidáta ze studia je mimořádným opatřením.
- 9.2** Důvody vyloučení jsou:
- a. provinění proti etickým nárokům na práci psychoterapeuta, tak jak jsou určeny Etickým kodexem České psychoterapeutické společnosti ČLS J.E.P.
 - b. neplnění povinností kandidáta, neúčast na výcvikovém programu, neplacení úhrady za studium
 - c. nedostatečné teoretické znalosti
 - d. nemožnost ukončit individuální sebezkušenost ani v prodlouženém čase
 - e. hrubé nedostatky zjištěné v supervizi a neochota je odstraňovat
 - f. neschopnost složit kolokvium ani v opakovaných termínech
 - g. další vážné důvody, které s kandidátem projedná tréninkový výbor
- 9.3** Vyloučení se děje na základě diskuse a hlasování tréninkového výboru. O vyloučení rozhoduje 3/4 většina přítomných. Vyrozumění kandidáta je písemné.

Hlava 10 Zvláštní ustanovení

- 10.1** Zrušeno.
- 10.2** Zrušeno.
- 10.3** Zrušeno.
- 10.4** Zrušeno.
- 10.5** Zrušeno.
- 10.6** Tato novela opravuje a doplňuje předchozí verzi pravidel z let 2005, 2010, 2013, 2019 a 2021. Nabývá platnosti dnem 1. dubna 2024.

Vydává tréninkový výbor BIP

Mgr. Jan Dufek
MUDr. Petr Klimpl, CSc.
MUDr. Robert Kulísek, Ph.D.
PhDr. et PaedDr. Miroslav Petržela
Mgr. Petr Sakař, Ph.D.
PhDr. Michael Václavík
MUDr. Martina Voříšková
MUDr. Petr Zahradník
Mgr. Tereza Ženčáková